

Odgovori na vprašanja v zvezi s poročanjem v skladu s Smernicami o zahtevah poročanja o goljufijah iz člena 96 (6) direktive PSD2 (EBA/GL/2018/05)

Vprašanje 13

- Imem dve vprašanji glede zagotavljanja podatkov- Kreditna plačila:

a. Kam se uvrstijo podatki o izvršenih trajnih nalogih (kreditno plačilo), ki se v banki izvršujejo na podlagi:

- elektronsko podanega zahtevka prek spletne ali mobilne banke:
Odgovor BS: Navedeni se vključijo v postavko kreditni prenosi odrejeni elektronsko.
- papirno podanega zahtevka za izvrševanje na bančnem okencu? Tukaj bi pojasnila, da je soglasje za trajni nalog podano samo enkrat, trajni nalog pa se lahko izvršujejo daljše časovno obdobje.
Odgovor BS: Trajni nalogi, ki so bili izvršeni elektronsko, se ne glede na to ali so bili prvotno predloženi v papirni obliki vključijo v postavko kreditni prenosi odrejeni elektronsko.

b. Ali se med kreditna plačila štejejo samo transakcije, ki so izvršene v breme transakcijskega računa (plačilni račun) ali tudi plačila v breme varčevalnih računov (prenos sredstev je možen samo na transakcijski (plačilni) račun imetnika varčevalnega računa) ali transakcijski račun na katerem je imetnik pooblaščen?

Odgovor BS: Med kreditna plačila se štejejo tudi prenosi med različnimi računi, ki glasijo na isto ime oz. računi, kjer je imetnik pooblaščen.

Vprašanje 12

-obveščamo vas, da so bile s strani našega procesnega centra v Tabelah poročevalske sheme ugotovljene naslednje napake:

- Napaka (za vsa tri geografska področja) je v točki **3.2.1.3** ker seštevek točk (3.2.1.3.1.1 + 3.2.1.3.1.2 + 3.2.1.3.1.3 + 3.2.1.3.1.4 + 3.2.1.3.1.5 + 3.2.1.3.2 + 3.2.1.3.3) ni enak seštevku točk (3.2.1.3.4 + 3.2.1.3.5 + 3.2.1.3.6 + 3.2.1.3.7 + 3.2.1.3.8)
- Napaka (za geografska področja Slovenije in ostalih držav – EGP je OK) je v točki **3.2.2.3** ker seštevek točk (3.2.2.3.1.1 + 3.2.2.3.1.2 + 3.2.2.3.1.3 + 3.2.2.3.1.4 + 3.2.2.3.2 + 3.2.2.3.3) ni enak seštevku (3.2.2.3.4 + 3.2.2.3.5 + 3.2.2.3.6 + 3.2.2.3.7)

Primer:

Številka	Opis napake	Številka	Opis napake	Številka	Opis napake
81	3.2.1.3 Od tega nepreverjena z močno avtentikacijo strank	0	0,00	Napaka	Napaka
82	od tega goljufva kartična plačila po vrstah goljufije:				
83	3.2.1.3.1 Izdaja plačilnega naloga s strani goljufa			29	2.444,10
84	3.2.1.3.1.1 Izgubljena ali ukradena kartica				
85	3.2.1.3.1.2 Kartica ni bila prejeta				
86	3.2.1.3.1.3 Ponarejena kartica				
87	3.2.1.3.1.4 Kraja podatkov kartice			29	2.444,10
88	3.2.1.3.1.5 Drugo				
89	3.2.1.3.2 Spreminjanje plačilnega naloga s strani goljufa				
90	3.2.1.3.3 Prevara plačnika, da opravi kartično plačilo				
91	od tega razčlenjeni po razlogih za nepreverjanje z močno avtentikacijo strank				
92	3.2.1.3.4 Majhna vrednost (16. člen RTS)				
93	3.2.1.3.5 Preverjeni prejemnik plačil (13. člen RTS)				
94	3.2.1.3.6 Ponavljajoča se transakcija (14. člen RTS)				
95	3.2.1.3.7 Uporaba varnih plačilnih postopkov ali protokolov za podjetja (17. člen RTS)				
96	3.2.1.3.8 Analiza tveganja transakcije (18. člen RTS)				

Razlog je v tem, da transakcije ki so se zgodile brez preverjanja močne avtentikacije, morajo biti razčlenjene po razlogih za nepreverjanje z močno avtentikacijo strank (3.2.1.3.4 – 3.2.1.3.8).

Kaj v primeru, če nimamo nadaljnje razčlenitve?

Odgovor BS: Ker se je **Delegirana uredba komisije (EU) 2018/389 (RTS)** začela uporabljati šele s 14.9.2019, postavk povezanih RTS v poročilu o goljufijah za obdobje H1 2019 ni potrebno izpolnjevati (ta polja pustite prazna).(1.10.2019)

Vprašanje 11

v okviru priprave poročila smo naleteli na dileme, ki bi jih morali uskladiti pred pripravo končnega poročila. Lepo bi prosila za odgovore na naslednja vprašanja:

- V razdelku 3.2.2.3 je potrebno poročati skupno število in vrednost transakcij odrejene preko plačilnega kanala na kraju samem («non remote») nepreverjene z močno avtentikacijo strank. V nadaljevanju se zahteva delitev razčlenjeno po razlogih na:

- 3.2.2.3.4 Preverjeni prejemnik plačil (13. člen RTS)
- 3.2.2.3.5 Ponavljajoča se transakcija (14. člen RTS)
- 3.2.2.3.6 Brezstična majhna vrednost (11. člen RTS)

- 3.2.2.3.7 Samopostrežni terminali za javni prevoz in parkirnine (12. člen RTS)

Pri pripravi podatkov smo ugotovili, da se transakcije lahko pojavijo v okviru dveh razčlenitev, kar posledično neustrezno podre skupno število in vrednost transakciji v 3.2.2.3. Prosim za usmeritev, kako naj se podatki poročajo.

Odgovor BS: Opisane transakcije prosimo uvrstite samo v eno kategorijo in sicer v tisto, ki je najbolj eksplicitna za samo transakcijo.

- V okviru poročanja o goljufijah iz člena 96 (6) direktive PSD2 je potrebno poročati tudi naslednje:

3.2.2.3.7	Samopostrežni terminali za javni prevoz in parkirnine (12. člen RTS)

Prosila bi vas za potrditev ali je korektno, če v poročilo v zgoraj omenjeno rubriko zajamemo transakcije, ki so opredeljene z naslednjimi MCC kodami:

- MCC 4011—Railroads—Freight
- MCC 4111—Transportation—Suburban and Local Commuter Passenger, including Ferries
- MCC 4112—Passenger Railways
- MCC 4784—Bridge and Road Fees, Tolls
- MCC 4789—Transportation Services—not elsewhere classified
- MCC 7523—Automobile Parking Lots and Garages

Odgovor BS: Tu je naš odgovor samo načelen, vključena naj bodo plačila na samopostrežnih terminalih, za plačilo transporta z javnim prevozom in parkirnin. Predlagamo, da pri izračunu teh transakcij uporabite vse tiste MCC kode, ki ustrezajo navedenemu.

- Ali je iz naslova zlorab po pridobiteljski strani potrebno poročanje na način po državi imetnika kartice ali po državi prodajnega mesta?

Odgovor BS: Po državi prodajnega mesta.

- Ali se morda že ve, do kdaj bo potrebno poročati podatke o goljufivih transakcijah (Fraud report) od 1.7.2019 do 31.12.2019?

Odgovor BS: Najpozneje 4 mesece po preteku polletja na katerega se nanaša (30.9.2019).

Vprašanje 10

vezano na izvajanje Sklepa o uporabi Smernic o zahtevah poročanje o goljufijah iz člena 96(6) direktive PSD2, se na vas obračam s spodnjimi vprašanji iz našega projektnege tima PSD2 in prosim za odgovore:

- V povezavi z odgovorom na 8. vprašanje, prosimo za pojasnilo ali uporabimo ZBSB2B certifikat ali iBSWSCient?

Odgovor BS: Odločitev katerega izmed odjemalcev (ZBSB2B ali iBSWSCient) boste uporabili je prepuščena vam.

- V kolikor naj uporabimo ZBSB2B, prosimo sporočite kje lahko dobimo vaš profil?

Odgovor BS: Profila za ZBSB2B odjemalca nimamo. Navodila za nastavev ZBSB2B odjemalca za povezavo z našimi spletnimi storitvami so objavljena na strani <https://www.bsi.si/porocanje/pogoji-za-elektronsko-poslovanje-z-banko-slovenije/izbor-nacina-izmenjave-datotek-oz-porocil/visja-stopnja-avtomatizacije> .

- Dalje prosimo za navodila za prijavo certifikata pri vas?

Odgovor BS: Spletna stran - <https://www.bsi.si/porocanje/pogoji-za-elektronsko-poslovanje-z-banko-slovenije/izmenjava-digitalnih-potrdil> .

- Ali je v namen poročanja možno pridobiti testni profil/ je vzpostavljeno testno okolje?

Odgovor BS: Testno okolje je vzpostavljeno, prijavitelj je potrebno certifikat za testno okolje, za področje SPI_FRAUD.

- Ali je predviden UAT?

Odgovor BS: Ne, UAT ni predviden, saj gre pri tem poročanju le za odlaganje xls datotek na spletno mesto. Boste pa predhodno v testnem okolju lahko testirali .

- Ali novo poročilo o goljufijah nadomešča/ ukinja poročilo SPI?

Odgovor BS: Ne, poročilo o goljufijah ne nadomešča poročila SPI. Poročilo o goljufijah je novo začasno poročilo, poteka v excelovi datoteki predvidoma za obdobje dveh do treh let. Po sprejetju nove Uredbe o plačilni statistiki, ki je trenutno v zaključni fazi na ECB, se bo spremenilo poročanje SPI. Takrat bo ukinjeno začasno poročanje o goljufijah v excelovi datoteki in bo njegova vsebina vključena v novo poročanje SPI (20.9.2019).

Vprašanje 9

Ali je pravilno, da za preračunavanje valut različnih od eura uporabimo srednji tečaj BS ter pri tem

upoštevamo datum valute transakcije?

Odgovor BS: Pri preračunu iz drugih valut v EUR prosimo uporabite referenčni tečaj ECB, (dnevno objavlja Banka Slovenije) na datum valute transakcije (datum plačila). (3.9.2019).

Vprašanje 8

Imamo eno vprašanje glede oddaje poročila na Banko Slovenije. Certifikat že imamo in ravno tako urejen dostop za poročanje podatkov statistike plačil SPI, kjer uvažamo tabele v formatu xml:

Kje v aplikaciji bomo oddali poročevalsko shemo o goljufijah v formatu xlsx? Je potrebno urediti še kakšen dostop?

Odgovor BS: Za poročanje o goljufijah je potrebno certifikat prijaviti na spletni strani BS in sicer posebej tudi za "področje" **SPI_FRAUD**. Zaenkrat je zadeva možna le v testnem okolju, v produkciji bo možna v začetku julija.

Poročanje ne bo potekalo prek aplikacije iBSrep, pač pa prek B2B (27.6.2019).

Vprašanje 7

Pri pregledu zahtevanih podatkov za novo poročanje o goljufijah iz člena 96 (6) Direktive PSD2 se nam odpira vprašanje katere podatke bo za kartično poslovanje zagotavljal Bankart, ki za banke že poroča določene podatke za poročila SPI. Ali nam lahko posredujete seznam le teh oz. jih na Prilogi 2 označite.

Odgovor BS: Banke in drugi ponudniki plačilnih storitev poročajo Banki Slovenije vse tabele iz Priloge 2 **Poročila o goljufijah**, torej poročilo nam zagotovite v celoti (4.4.2019).

Vprašanje 6

Tabela F: Razčlenitev podatkov za plačilne transakcije z elektronskim denarjem - Ali v tabelo F vključimo plačila z e-denarjem, ki je v kartični kakor tudi nekartični obliki?

Odgovor BS: Da, v tabelo F se vključijo vse plačilne transakcije z e-denarjem, tako s karticami s funkcionalnostjo e-denarja, kakor tudi z ostalimi oblikami elektronskega denarja (1.4.2019).

Vprašanje 5

Tabela E: Razčlenitev podatkov za dvige gotovine s kartico, ki jih mora poročati ponudnik plačilnih storitev izdajatelja - Ali je v tabelo E potrebno vključiti tudi gotovinske dvige, ki pa se jih opravi na bančnem okencu brez uporabe kartice?

Odgovor BS: Transakcije - dvigi gotovine na bančnem okencu brez uporabe kartice se v tabelo E ne vključijo (1.4.2019).

Vprašanje 4

Ali poročamo v tabelo A (Kreditna plačila) samo transakcije, kjer je iniciator komitent ? (Tj. da npr. Internih nalogov za obračun provizij, stroškov vodenja računov komitentov ipd., ki s stališča spremljanja goljufij nimajo neke teže, ne poročamo ?)

Podvprašanje: ali se mora obseg poročenih transakcij v tabeli A ujemati s poročilom SPI A10 ? (razen pri delitvi po državah, ko imamo v primerjavi z SPI še tri dodatne države EGP: Islandijo, Norveško in Lichenstein.

Odgovor BS: V kolikor gre tu za interne preknjižbe v breme/dobro, potem se teh transakcij ne vključi v Kreditna plačila. Ta plačila tudi v tabeli SPI-A10 niso vključena med Kreditne prenose, pač pa so prikazana posebej.

Načeloma naj bi bile opredelitve plačilnih instrumentov v poročilu SPI in Poročilu o goljufijah skladne. Razlika se res pojavi pri geografski razčlenitvi podatkov, saj so podatki Poročila o goljufijah razčlenjeni na 3 skupine: (1) domače plačilne transakcije, (2) čezmejne transakcije znotraj EGP in (3) čezmejne transakcije zunaj EGP. V poročilu SPI pa so transakcije bolj razčlenjene in sicer: (1) na plačila v Sloveniji, (2) plačila v tujino po posameznih državah EU in (3) plačila v drugo tujino skupaj. V Poročilu o goljufijah skupina (2) zajema večje število držav, skupina (3) pa manjše držav kot Poročilo SPI (1.4.2019).

Vprašanje 3

Tabela H : Razčlenitev podatkov za transakcije, odrejene s strani ponudnikov storitev odreditve plačil

Analogno vprašanje kot pri vprašanju 2: Ali tabelo H poročamo samo v primeru, če naša banka nastopa

v vlogi ponudnika storitev odreditve plačil (v vlogi TPPja oz. PISPja) ali tudi v primeru, če tretji ponudnik storitve odreditve plačil odredi nalogi v breme računov plačnikov, ki imajo račun pri naši banki ?

Odgovor BS: Tabela H izpolnjujete samo v primeru, ko vaša banka nastopa v vlogi ponudnika storitev odreditve plačil (v vlogi PISPja) (1.4.2019).

Vprašanje 2

Tabela A rubrika 1.1. (Kreditna plačila / Od tega odrejeni s strani ponudnikov storitev odreditve plačil)

Ali navedeno rubriko poročamo samo v primeru, če naša banka nastopa v vlogi ponudnika storitev odreditve plačil (v vlogi TPPja oz. PISPja) ali tudi v primeru, če tretji ponudnik storitve odreditve plačil odredi nalogi v breme računov plačnikov, ki imajo račun pri naši banki

Glede na validacijo 1.2 + 1.3. = 1 in 1.1. ni enako 1, ampak je podmnožica 1 (robni pogoji) namreč sledi, da :

v primeru, da moramo poročati tudi če tretji ponudnik storitve odreditve plačil odredi nalogi v breme računov plačnikov, ki imajo račun pri naši banki, tovrstna plačila poročamo pod 1.1. in tudi pod 1.3. (sicer ni zadoščeno robnim pogojem) in smo se spraševali, zakaj poročati dvakrat ?

Odgovor BS: V navedeno kategorijo 1.1. se vključijo plačila, ko tretji ponudnik storitve odreditve plačil odredi nalog v breme računov plačnikov, ki imajo račun pri vaši banki (1.4.2019).

Vprašanje 1

Tabela A - Razčlenitev podatkov za kreditna plačila & čeki & dvig gotovine

Pri analizi tabele A (kreditni prenosi) se sprašujemo, ali na to poročilo uvrstimo tudi čeke in dvig gotovine na bančnem okencu iz računa – dvig iz blagajne, ki ni narejen na osnovi kartične transakcije na POS terminalu.

Glede na to, da so tudi pri navedenih transakcijah možne goljufije in da čeke sedaj pri SPI poročamo na ločenem poročilu SPI A4, dvige gotovine pa na SPI A3-I poročilu.

Odgovor BS: Ne, v tabeli **A Razčlenitev podatkov za kreditna plačila** se čekov ne vključi. Možna je sicer posredna situacija in sicer v primeru, ko gre za kreditno plačilo, ki je namenjeno za poravnavo neporavnanih zneskov transakcij s čeki, takrat so čeki lahko, sicer samo implicitno vključeni.

Prav tako se v tabelo **A Razčlenitev podatkov za kreditna plačila** ne vključi dvigov gotovine. Prav tako bi bila možna posredna situacija, ko bi s kreditnim plačilom pokrili negativno stanje, ki nastane zaradi gotovinskih dvigov. (29.3.2019)